

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

نقش سیستم پیام کوتاه در خودمراقبتی و مدیریت پره اکلامپسی

دکتر رضا صفدری¹ شهربانو پهلوانی نژاد^{2*}

1-دکترای تخصصی مدیریت اطلاعات بهداشتی درمانی ،استاد گروه
مدیریت اطلاعات سلامت، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی
تهران، تهران، ایران

2-دانشجوی کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات سلامت ، دانشکده
پیراپزشکی ،دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران ، ایران

2- کارشناس مسئول فناوری اطلاعات سلامت، مرکز آموزشی_
درمانی امیرالمومنین(ع)، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

Email: shpahlevany@gmail.com

زمینه و هدف:

خونریزی، عفونت و افزایش فشار خون، از مهم‌ترین علل مرگ و میر مادران در دوران بارداری می‌باشند. پره اکلامپسی، یکی از جدی‌ترین موارد بارداری‌های پرخطر است که سلامت زنان را در سطح جهان به خصوص در کشورهای در حال توسعه به مخاطره می‌اندازد. این بیماری در ایران، دومین علت شایع مرگ و میر در مادران بوده و تقریباً ۱۴ درصد از موارد مرگ و میر مادران را به خود اختصاص داده است. در صورت عدم درمان، پره اکلامپسی می‌تواند منجر به عوارض جدی برای مادر و جنین شود. عوارض این بیماری شامل فقدان خون رسانی مناسب و جدا شدن زودرس جفت، سندرم HELLP، اکلامپسی، بروز بیماری قلبی عروقی و ناهنجاری و مرگ جنین می‌باشد. پایش منظم فشارخون، کنترل وزن، فعالیت فیزیکی و جسمانی و مصرف به موقع دارو موجب کاهش بروز عوارض پره اکلامپسی و عوارض جنینی ناشی از آن می‌گردد. در سالهای اخیر با پیشرفت فناوری تلفن همراه و تعامل آن با سیستم بهداشت و درمان روبه‌رو هستیم که استفاده از بسیاری از آنان در حوزه سلامت با موفقیت همراه بوده است. هدف از انجام این پژوهش بررسی نقش سیستم پیام کوتاه در خود مراقبتی و مدیریت پره اکلامپسی می‌باشد.

روش بررسی:

پژوهش حاضر یک مطالعه مروری است که با استفاده از کلید واژه های pre eclampsia، SMS، Technology و self-management و

از طریق جستجو در منابع علمی معتبر از جمله science direct،

Cochrane ، Ovid، SID ،Elsevier، pro Quest

PubMed و جستجوی پیشرفته در Google و Google scholar

در سالهای ۲۰۱۴-۲۰۱۷ صورت گرفته است. در این پژوهش تعداد ۵۸ مقاله

انگلیسی و فارسی مورد مطالعه قرار گرفته و ۲۱ مورد از آنها استفاده شده است.

یافته ها:

یافته ها حاکی از آن است که مداخله آموزشی از طریق تلفن همراه می تواند باعث افزایش میانگین نمره آگاهی و رفتار خودمراقبتی در بیماران گردد. مطالعات نشان داده اند که استفاده از SMS یادآور باعث افزایش ۹۵٪ در مصرف منظم و صحیح دارو در بیماران شده است. در پژوهشی دیگر سیستم کنترل از راه دور از طریق پیام کوتاه منجر به کاهش تعداد بستری مجدد و افزایش تعداد پایش منظم فشارخون توسط بیماران تحت مطالعه شده است. مطالعات اپیدمیولوژیک نشان دهنده آن است که فعالیت فیزیکی و جسمانی در اوقات فراغت با کاهش بروز پره اکلامپسی همراه است و انجام منظم این برنامه ها می تواند با تنظیم فاکتورهای قابل کنترل دفعات بستری مادران باردار را کاهش دهد.

نتیجه گیری:

▶ آموزش و پیگیری از راه دور از طریق تلفن و پیام کوتاه در ارائه خدمات بهداشتی و مدیریت بیماری ها موثر است. کنترل فشار خون در مراقبت های دوران بارداری بسیار اهمیت دارد زیرا علامت اولیه پره اکلامپسی، فشار خون بالا می باشد. استراحت مناسب، استفاده از داروهای کنترل کننده فشار خون، پرهیز از مصرف نمک، و فعالیت جسمانی مناسب و منظم می تواند باعث کاهش موارد بستری شدن مادران باردار در بیمارستان گردد. گاهی اوقات لازم است وضعیت فشار خون، وزن و میزان دفع پروتئین در ادرار به طور دقیق مانیتور شود. همچنین مصرف داروهای نظیر آسپرین از موارد کمک کننده به درمان پره اکلامپسی تشخیص داده شده که مصرف به موقع آن حائز اهمیت بسیار است.

ادامه نتیجه گیری

هیچ راهی برای پیشگیری مطلق از ایجاد عوارض در بارداری وجود ندارد اما با آگاهی از علائم و نشانه های بیماری ها می توان خیلی زود آنها را تشخیص داده و در نتیجه با درمان به موقع از ایجاد آنها جلوگیری کرد. همچنین با استفاده از سیستم پیام کوتاه می توان در صورت بروز علائم هشداردهنده مانند سردرد شدید، مشکلاتی در دید، درد شدید در شکم و یا تنگی نفس شدید با پزشک معالج به صورت بهینه و فوری ارتباط برقرار نمود که در کاهش عوارض کمک شایانی می نماید.

